U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: S. R.,** zast. JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2008, č. j. OAM-661/VL-07-12-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 10. 2010, č. j. 61 Az 75/2008 - 23,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2008, č. j. OAM-661/VL-07-12-2008, kterým byla jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud žalobu odmítl podle ustanovení § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť ve stanovené lhůtě nebyly odstraněny vady podané žaloby. Výzvu k odstranění vad podání si stěžovatel v odběrní lhůtě na poště Kostelec nad Orlicí, kde měl evidovaný pobyt, nevyzvedl a na výzvu soudu vůbec nereagoval. Neodstranil tak vady podání, zejména nevymezil tzv. žalobní body. Důvody

uvedené v žalobě totiž shledal krajský soud natolik obecnými, že je nelze přezkoumat, a tak mu nezbylo, než žalobu dle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnout.

V kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že napadá usnesení krajského soudu z důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 a), b) a d) s. ř. s. Kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v tom, že dle jeho přesvědčení splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, zejména podle § 14a zákona o azylu. Má důvodné obavy z návratu do vlasti, kde mu hrozí nebezpečí, a přitom nebylo nijak prokázáno, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal z důvodu hrozícího vyhoštění. Má obavy o svůj život a zdraví a je přesvědčen, že žalovaný nesprávně zhodnotil povedené důkazy a rovněž nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci. Kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný si neověřil uplatněná tvrzení a dostatečně nezhodnotil podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V těchto souvislostech stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 - 78.

Napadené usnesení je dle stěžovatele nepřezkoumatelné dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť v jeho odůvodnění je uváděna nesprávná, resp. neexistující právní kvalifikace [§ 16 odst. 2 písm. g) zákona o azylu].

Stěžovatel je přesvědčen, že podaná kasační stížnosti svým významem podstatně převyšuje jeho vlastní zájmy, a proto není dán důvod pro její odmítnutí dle ustanovení § 104a s. ř. s. Stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje, aby napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný využil možnosti vyjádřit se k podané kasační stížnosti a uvedl, že dle jeho názoru bylo jak napadené usnesení krajského soudu, tak i jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, vydáno v souladu s právními předpisy. V případě stěžovatele bylo dostatečně zřejmé, že svoji vlast opustil dobrovolně a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v rozporu s účelem institutu azylu, proto žalovaný nijak nepochybil, když zamítl stěžovatelovu žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný Nejvyššímu správnímu soudu navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

V souladu s konstantní judikaturou se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti, neboť pouze v případě přípustné kasační stížnosti dle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přichází v úvahu zkoumání její přijatelnosti ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2006, č. j. 8 Azs 5/2006 - 30; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou rovněž dostupná na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud tak ověřil, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Současně Nejvyšší správní soud ověřil, že nejsou naplněny podmínky § 33 zákona o azylu pro to, aby byl povinen řízení o kasační stížnosti zastavit.

Podle ustanovení § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. je možno kasační stížnost podat pouze z vymezených důvodů, přičemž důvod, o který se kasační stížnost opírá, musí stěžovatel v kasační stížnosti uvést (§ 106 s. ř. s.). Z podstaty věci, kdy jde o návrh na zrušení pravomocného rozhodnutí soudu, vyplývá, že důvody kasační stížnosti mohou směřovat pouze vůči postupu soudu: stěžovatel tak může napadat nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem [písm. a) § 103 odst. 1 s. ř. s.], popřípadě může tvrdit, že správní řízení trpělo takovými vadami, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a proto měl soud takové rozhodnutí zrušit [písm. b) cit. ust.], dále s. ř. s. považuje za důvody kasační stížnosti zmatečnost řízení před soudem [písm. c) cit. ust.], vady soudního řízení, pokud mohly mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé [písm. d) cit. ust.], a konečně může být důvodem kasační stížnosti též tvrzená nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení [písm. e) cit. ust.]. Pod kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu a dále dle písm. c) citovaného ustanovení, spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem (blíže srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS).

V souzené věci krajský soud napadeným usnesením žalobu odmítl, rozhodl tedy, že v soudním řízení o rozhodnutí žalovaného nebude z důvodu neprojednatelnosti žaloby pokračováno. V takovém případě proto pro stěžovatele jako kasační důvod přichází v úvahu jen důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. – nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. Proto je v kasační stížnosti třeba, aby stěžovatel uvedl, v čem spatřuje nezákonnost rozhodnutí ve vztahu právě k odmítnutí návrhu či zastavení řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud v takových případech neposuzuje meritum věci – věc samu – tj. zákonnost správního rozhodnutí, nelze námitky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaným, hodnocení důkazů žalovaným či posouzení hrozby vážné újmy v případě návratu stěžovatele do vlasti, kterými stěžovatel brojí proti rozhodnutí krajského soudu o odmítnutí žaloby, projednat, neboť jsou zcela mimo rámec jeho rozhodovacích důvodů. Námitky směřující do merita věci, které nebylo krajským soudem posuzováno, nejsou proto dle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. v řízení před zdejším soudem přípustné.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost usnesení krajského soudu. Tato námitka, na rozdíl od shora uvedených, směřuje přímo proti napadenému usnesení, a proto je ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustná.

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. nejprve zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz.), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele". Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*". Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Kasační stížnost však není přijatelná.

Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného usnesení v tom, že v odůvodnění uvádí jako důvod, pro který byla stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná, ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o azylu, ačkoliv takové ustanovení zákonná úprava nezná. Dle Nejvyššího správního soudu však tato evidentní chyba v psaní nepřezkoumatelnost napadeného usnesení krajského soudu nezpůsobuje.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je totiž vadou tak závažnou, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by to stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (ex officio). Je-li rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu kasačním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat.

V této souvislosti je proto nutné alespoň v krátkosti poznamenat, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. To prakticky znamená např. situaci, kdy by se krajský soud nevypořádal vůbec či alespoň dostatečně s uplatněnými žalobními body, neprovedl by navržené důkazy a ani by řádně nevyložil, proč tak neučinil (tzv. opomenutý důkaz), z rozhodnutí by nebyly seznatelné jeho nosné důvody (ratio decidendi) anebo by tyto důvody neměly oporu ve výsledcích provedeného řízení. Nic takového však Nejvyšší správní soud v projednávané věci nezjistil. Naopak z odůvodnění napadeného usnesení je jednoznačně seznatelná vzájemná souvislost jednotlivých úvah, na základě kterých dospěl krajský soud k závěru o nutnosti odmítnutí žaloby. K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu blíže srov. konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikovaný pod č. 244/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS.

V uvedených souvislostech je zřejmé, že namítaný důvod, tj. zjevná chyba v psaní, nemůže způsobovat natolik závažnou vadu rozhodnutí, jako je nepřezkoumatelnost. Navíc Nejvyšší správní soud ověřil, že nesprávné označení právní úpravy, na které stěžovatel poukazuje, uvedl krajský soud pouze v rekapitulační části odůvodnění svého rozhodnutí, tedy aniž by mohla mít jakýkoliv vliv na nosné důvody rozhodnutí a tím i jeho zákonnost.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že námitky stěžovatele uplatněné v kasační stížnosti byly buď nepřípustné, anebo nepřesahovaly vlastní zájmy stěžovatele.

Současně Nejvyšší správní soud vyhodnotil, že v případě napadeného usnesení nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační

stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. září 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu